

Fra: Vi elsker serier.dk

Anmeldelse

av Louise Kidde Sauntved 16. august 2024 (oversettelse fra dansk via ChatGPT)

Dag Johan Haugeruds film inneholder, til tross for tittelen, lite nakenhet. Først og fremst er det en stillferdig, underholdende og tankevekkende film om alt det som er vanskelig å snakke om.

Norske Dag Johan Haugerud er en satiriker av den lune sorten, som sørger for at vi alltid ler med karakterene hans, aldri av dem. Det er et godt utgangspunkt når temaet er noe så sårbart for noen som seksualitet, kjønnsidentitet, begjær, bedrag og den tidvis hårfine grensen mellom drømmer og oppriktige ønsker.

Sex er første del av en planlagt trilogi om det moderne (norske) mennesket. De to neste filmene, med titlene Drømmer og Kjærlighet, er allerede spilt inn. Det er god grunn til å glede seg til premieren på dem dersom de holder samme nivå som Sex, som er en både rørende, tankevekkende og humoristisk samtalefilm der to feiere og deres samtaler om sex står i sentrum.

Under en lunsj innrømmer den ene at han har hatt en seksuelt ladet drøm som blant annet inneholdt et erotisk møte med David Bowie, som så på ham som om han var en kvinne. En opplevelse han nøt i en slik grad at den nå både ryster og forvirrer ham.

For hva betyr drømmen? Hva betyr reaksjonen hans på den? Og har ikke stemmen hans også begynt å bli lysere? Det siste tilfører et ekstra lag med stress, ettersom han står foran å skulle synge solo i kirkekoret sitt.

HELE MENNESKER

Fortellingen hans om drømmen får kameraten til å innrømme at han har hatt homoseksuell sex med en kunde han var på hjemmebesøk hos. Ikke bare i drømme, men i virkeligheten. Det er noe han aldri har prøvd før, men som han likevel nøt.

I motsetning til kollegaens drømmeopplevelse er det ikke noe som tynger ham. Han betrakter det som en opplevelse, ikke som et tegn på at han skulle være homofil. For som han sier: «Man blir jo heller ikke alkoholiker av å drikke en øl, gjør man vel?»

Han tenker aller minst på det som utroskap. Derfor får han også litt av et sjokk da han forteller det til kona, som mildt sagt ikke tar det like lett. Hun mener at han har vært utro mot henne, noe han ikke forstår – for det var jo ikke med en kvinne? Nå blir også han tvunget til å granske seg selv, noe som på ingen måte faller ham lett, men som er nødvendig dersom han vil redde ekteskapet sitt.

De to mennene snakker og snakker. Mannen og kona snakker og snakker. For og imot, og rundt temaet. Frem og tilbake, og innimellom også direkte selvmotsigende. Sex er virkelig en samtalefilm. Om sex, seksualitet og kjønnsidentitet, selvfølgelig. Men også om tro, troskap, grenser og følsomme menn. Om skyld, skam og behovet for å bli sett – av andre og av seg selv – som et helt menneske.

GODE MENN

Men det er pausene i talestrømmen som sier mest. For hvor sårbart er det ikke å snakke om seksuelle ønsker og tanker som skiller seg ut fra det heteronormative livet de to mennene vanligvis lever – med kirke, koner, mutte tenåringsbarn og sentralt beliggende boliger innredet i lys skandinavisk stil.

Men hvorfor er det egentlig så sårbart? Hvorfor kan vi ikke snakke åpent om å leve et litt mer flamboyant liv? Om å bli tiltrukket av flere kjønn? Om å ha drømmer man ikke nødvendigvis ønsker å leve ut, men likevel gjerne vil beholde? Om hva som kreves for å ta vare på hverandre og oss selv underveis?

Sex er et følsomt portrett av to menn som har utrolig vanskelig for å se seg selv og hverandre falle utenfor det klassiske bildet av gode, norske familiefedre. Men underveis må de også innse at vi mennesker kan være – og som oftest er – langt mer sammensatte enn som så.

LATTER OG ETTERTANKE

Underveis kommer Dag Johan Haugerud også inn på forskjellene mellom menn og kvinner – og deres forestillinger om ekteskap og parforhold. Ikke minst tar han for seg religion og religiøsitet, som muligens er et enda større tabu enn seksualitet i det moderne (norske) samfunnet. Som en av mennene bemerker: «Det er lettere å fortelle at man har hatt sex med en mann enn at man er kristen.»

Å se Thorbjørn Harrs lærjakkekleddde machomann stamme forlegent når samtalen kommer inn på at koret han er så stolt av å synge i, er et kristent kor, er skildret med humor.

Men bak humoren aner man ettertanken. For hva sier dette egentlig om oss? Som mennesker og som samfunn. Vi vil så gjerne være åpne og tolerante, men hvor går egentlig grensen? Kanskje et annet sted enn de fleste forestiller seg.

Slik er det gjennom hele filmen, som kanskje aldri helt når ned dit hvor det virkelig blir farlig, men som til gjengjeld fortelles med en befriende stillferdig, hjertevarm og skjev humor, som tidvis også er absurd.

Det hele leveres på mesterlig vis av Thorbjørn Harr og Jan Gunnar Røise, som er fremragende i rollene som de to svartkledde, innbitte mennene som motvillig begynner å åpne seg. Det luftes ut i de lyse stuen, i en slik grad at en forfriskende bris når helt ut til oss i kinosalens seter. Men hele veien ligger det også et alvor bak smilene og absurditetene.